

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΝΩΣΕΩΝ

Επιμέλεια

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΝΩΣΕΩΝ

Επιμέλεια:
Γιάννης Σ. Παπαδάτος
Γιάννης Παπαδόπουλος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΝΩΣΕΩΝ

Επιμέλεια: Γιάννης Σ. Παπαδάτος, Γιάννης Παπαδόπουλος
Εικόνα εξωφύλλου: Φωτεινή Στεφανίδη
Διόρθωση: Χρύσα Φραγκιαδάκη

© 2017, Εκδόσεις Κυριάκος Παπαδόπουλος Α.Ε., Γιάννης Σ. Παπαδάτος,
Γιάννης Παπαδόπουλος

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμιά διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Κατά τον Ν. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον Ν. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με τον Ν. 100/1975), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναπαραγωγή του παρόντος έργου με οποιονδήποτε τρόπο ή μορφή, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκευή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρώτη έκδοση: Σεπτέμβριος 2017

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

www.epbooks.gr

Καποδιστρίου 9, 144 52 Μεταμόρφωση Αττικής
τηλ.: 210 2816134, e-mail: info@epbooks.gr

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Μασσαλίας 14, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3615334

ISBN 978-960-569-737-2

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
----------------	---

ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ

Ιστορία-Θεματολογία

• Μαρία Αγγελίδου: <i>Αρχαία Ιστορία και ακόμα πιο αρχαία Μυθολογία για τα παιδιά του 21ου αιώνα: τα όρια του retelling και του remaking. Το «μάθημα» της Ιστορίας και το «βιβλίο γνώσεων»</i>	12
• Αγγελική Γιαννικοπούλου: <i>Βιβλία εννοιών (concept books). Βιβλία γνώσεων για μικρά παιδιά</i>	26
• Μάρθα Καρπόζηλου – Δήμητρα Τσιώρη: <i>«Πες μου τι τρως, για να σου πω ποιος είσαι». Το φαγητό στα ελληνικά παιδικά αναγνώσματα</i>	41
• Μένη Κανατσούλη: <i>Βιβλία γνώσεων για δρόμους; Για τρύπες; Για εξυπνάδα; Ο Σάκης Σερέφας και το δικό του βιβλίο γνώσεων</i>	58
• Μαρίζα Ντεκάστρο: <i>Βιβλία που βοηθούν στη διαχείριση δύσκολων καταστάσεων</i>	71
• Γιάννης Σ. Παπαδάτος: <i>Μορφές της ελληνικής αρχαιότητας σε βιβλία του 19ου και του 20ού αιώνα</i>	87
• Γιάννης Παπαδόπουλος: <i>Κλασικές διδασκαλίες; βιωματική γνώση και κάθαρση των πολιτών κατά την παιδική ηλικία της δημοκρατίας</i>	104
• Γεώργιος Παπαντωνιάκης: <i>Τα βιβλία γνώσεων της Παιδικής Νομικής Βιβλιοθήκης και η θεωρία του Αριστοτέλη για την πολιτεία και τον πολίτη</i>	119

ΕΝΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Θεωρητικές προσεγγίσεις

• Αναστασία Οικονομίδου: <i>Τα βιβλία γνώσεων για παιδιά και οι εννοούμενοι αναγνώστες τους</i>	135
• Δημήτρης Πολίτης: <i>Μη λογοτεχνικά βιβλία και μη ενήλικοι αναγνώστες: Μεταξύ γνωστικής και λογοτεχνικής εμπειρίας</i>	151

ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ

Διδακτικές προσεγγίσεις

• Πόπη Κασσωτάκη-Ψαρουδάκη: <i>Η κατανόηση των πληροφοριακών κειμένων μέσα από τη διδακτική αξιοποίηση των χαρακτηριστικών και της δομής τους</i>	167
• Εύη Τσιτριδίου-Χριστοφορίδου: <i>Το βιβλίο γνώσεων ως διδακτικό εγχειρίδιο και ως αφορμή για την ενίσχυση της ελεύθερης έκφρασης και δημιουργικότητας στη σχολική τάξη: ένα παράδειγμα</i>	183

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μιλώντας για το παιδικό βιβλίο γνώσεων εννοούμε εκείνο το βιβλίο που έχει ως αποκλειστικό στόχο τη μετάδοση γνώσεων. Η αξία του είναι αναμφισβήτητη. Ενέχει παιδαγωγικά, διδακτικά, αναγνωστικά και άλλα πολύμορφα σημαινόμενα. Καλλιεργεί δεξιότητες μάθησης και κρίσης, και ενεργοποιεί τον αναγνώστη και την αναγνώστρια ώστε να ερευνήσουν περαιτέρω τα αντικείμενα που τους ενδιαφέρουν. Ωστόσο, το βιβλίο γνώσεων, για την ελληνική πραγματικότητα, αποτελεί μάλλον την αθέατη πλευρά της σελήνης. Από τη μία, εκδίδεται πληθώρα βιβλίων όλων των ειδών και των μορφών του, και από την άλλη, στην ελληνική πραγματικότητα, από θεωρητικής πλευράς υπάρχει μια ισχνή βιβλιογραφία.

Οι εισηγήσεις που περιλαμβάνονται στον συγκεκριμένο συλλογικό τόμο, και οι οποίες εξετάζουν από διάφορες πλευρές το βιβλίο γνώσεων, αποτελούν το προϊόν ημερίδας που διοργάνωσε το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Παιδικό Βιβλίο και Παιδαγωγικό Υλικό» του Τμήματος Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Ρόδο, τον Οκτώβριο του 2016.

Συγκεκριμένα, ο τόμος περιλαμβάνει δώδεκα εισηγήσεις που κινούνται στον χώρο της θεωρίας, της ιστορίας, της μελέτης και της

προσέγγισης κειμένων, καθώς και της διδακτικής αξιοποίησης του βιβλίου γνώσεων.

Σε μια πρώτη ενότητα περιέχονται οι εργασίες που αναφέρονται στην ιστορία και τη θεματολογία του βιβλίου γνώσεων:

Με αφορμή δικά της βιβλία γνώσεων, η συγγραφέας Μαρία Αγγελίδου εστιάζει στο ιστορικό παρελθόν ως δημιουργική δύναμη που μπορεί να επενεργήσει στο ακροατήριο του 21ου αιώνα υπερβαίνοντας τον διδακτισμό του μαθήματος της Ιστορίας που, εν πολλοίς, αναλώνεται στην υπερβολική πληροφορία.

Σε θέματα που αφορούν το εικονογραφημένο βιβλίο εννοιών αναφέρεται η εργασία της Αγγελικής Γιαννικοπούλου. Τα συγκεκριμένα θέματα οφείλονται σε ιδιαιτερότητες αυτών των βιβλίων που απορρέουν από το αναγνωστικό τους κοινό, τις συγκεκριμένες θεματικές και τον σαφέστατο μαθησιακό τους στόχο

Η Μένη Κανατσούλη εξετάζει βιβλία γνώσεων του συγγραφέα Σάκη Σερέφα υπό το φως της θεωρίας της Παιδικής Λογοτεχνίας, κυρίως σύμφωνα με το σχήμα που προτείνει ο Άρθουρ Κάιςλερ, εστιάζοντας στον συνδυασμό τριών όψεων του δημιουργού, δηλαδή του επιστήμονα, του χιουμορίστα, του καλλιτέχνη, που ως έναν βαθμό δυσχεραίνουν την κατηγοριοποίηση των βιβλίων γνώσεων.

Το φαγητό, υποστηρίζουν η Μάρθα Καρπόζηλου και η Δήμητρα Τσιώρη, ως μοτίβο στα παιδικά αναγνώσματα, εκτός από μέσο επιβίωσης είναι συνυφασμένο με το πολιτισμικό πλαίσιο, παραπέμποντας ευθέως στη σχέση φαγητού και πολιτισμικής ταυτότητας. Προσεγγίζουν δε τον ρόλο και τη λειτουργία του φαγητού στο σύγχρονο ελληνικό παιδικό ανάγνωσμα με εμβόλιμες συγκριτικές αναφορές σε αντίστοιχα ξενόγλωσσα βιβλία.

Η Μαρίζα Ντεκάστρο αναφέρεται σε βιβλία γνώσεων που περιλαμβάνουν σύγχρονα κοινωνικά ζητήματα, γραμμένα με πρόθεση, χρηστικά και διδακτικά, όπου στο λογοτεχνικό υπέδαφος μιας σύντομης ιστορίας κρύβονται ιδέες και απόψεις για το πώς μπορούν τα

παιδιά να διαχειριστούν δύσκολες καταστάσεις. Απευθύνονται και σε ενηλίκους (εκπαιδευτικούς/γονείς), καθώς συχνά περιλαμβάνουν παράρτημα με πρακτικές συμβουλές και είναι κατάλληλα για δουλειά στην τάξη και για ανάγνωση στο πλαίσιο της οικογένειας.

Στις προσωπικότητες του Θεμιστοκλή και του Μεγάλου Αλεξάνδρου αναφέρεται ο Γιάννης Σ. Παπαδάτος προκειμένου να δείξει ότι η κάθε εποχή, με ενδιαφέροντα για την έρευνα τρόπο, ερμηνεύει τον βιογραφούμενο σύμφωνα με τα ιδεολογικά προτάγματά της ή εστιάζει εν πολλοίς σε εκείνα τα στοιχεία του βιογραφούμενου τα οποία εικονογραφούν την ιδεολογία που επικρατεί στην εκπαιδευτική πραγματικότητα και, γενικότερα, στην κοινωνική περιρρέουσα ατμόσφαιρα.

Ο Γιάννης Παπαδόπουλος σημειώνει ότι τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία προβαίνουμε στον προσδιορισμό της ηλικίας διαφοροποιούνται από εποχή σε εποχή ανάλογα προς τις ιστορικές συνθήκες, τις εθνολογικές ιδιαιτερότητες ή τις κοινωνικές διαρθρώσεις, κλπ. Για παράδειγμα, στην περίοδο της αθηναϊκής δημοκρατίας, ανεξάρτητα από το πλήθος των χρόνων ζωής τους, οι άρρενες Αθηναίοι πολίτες βίωναν την παιδική-νηπιακή ηλικία της δημοκρατίας, οπότε έχρηζαν νεωτεριστικής αγωγής και εξιδικευμένης γνώσης. Η συγκεκριμένη μελέτη εστιάζει στην τρίτη τραγωδία της Ορέστειας, τις *Ευμενίδες*, επιδιώκοντας να εξετάσει τη συνεισφορά των αρχαϊκά αιμοσταγών αλλά κλασικά ευφρόσυνων Ερινύων στο γίνεσθαι των νέων πολιτών, στο πλαίσιο της εξίσου καινοφανούς και λαοπρόβλητης δημοκρατίας.

Ο Γεώργιος Παπαντωνάκης, με αφορμή το γεγονός ότι το «πολιτικό» στοιχείο έχει εισχωρήσει και στα παιδικά βιβλία σε μια εποχή που γίνεται λόγος διαρκής για τα ανθρώπινα δικαιώματα, με βάση τη θεωρία του Αριστοτέλη για τον πολίτη και τις σχέσεις κράτους-πολίτη, χρησιμοποιώντας τον όρο «πολιτότητα» προσεγγίζει βιβλία γνώσεων της *Παιδικής Νομικής Βιβλιοθήκης* αναφερόμενος γενικά

σ' αυτά, στην αποτίμηση και στα ποιοτικά κριτήριά τους.

Σε μια δεύτερη ενότητα περιέχονται οι επόμενες μελέτες που εντάσσονται στον χώρο της θεωρίας:

Τι είδους προβλήματα ανακύπτουν σε σχέση με τον εννοούμενο αναγνώστη των βιβλίων γνώσεων εξετάζει η Αναστασία Οικονομίδου. Ιδιαίτερα εστιάζει σε εκείνα τα βιβλία που, υπερβάλλοντας στη μορφωτική τους πρόθεση, αγνοούν τις δυνατότητες αλλά και τις προτιμήσεις των πραγματικών αναγνωστών και κατασκευάζουν έναν εννοούμενο αναγνώστη με τον οποίο εκείνοι δεν μπορούν να ταυτιστούν, εφόσον ο καταιγισμός των πληροφοριών, το περιεχόμενό τους, αλλά και η γλώσσα και το ύφος που χρησιμοποιούνται τους υπερβαίνει.

Ο Δημήτρης Πολίτης επικεντρώνεται –και με ενδεικτικές αναφορές «μη λογοτεχνικών» βιβλίων– σε δύο βασικά ζητήματα: το πρώτο αφορά την οντολογία/λειτουργία των κόσμων της μυθοπλασίας/μη μυθοπλασίας, ενώ το δεύτερο την ίδια την αναγνωστική διαδικασία στα κείμενα που υπερβαίνουν τα στερεότυπα και διευρύνουν την έννοια της «λογοτεχνικότητας».

Τέλος, στην τρίτη ενότητα, που αναφέρεται στον χώρο της διδακτικής προσέγγισης, περιέχονται οι παρακάτω μελέτες:

Η Πόπη Κασσωτάκη-Ψαρουδάκη παρουσιάζει μια προσπάθεια κατανόησης των πληροφοριακών κειμένων μέσα από τη σκόπιμη και συστηματική διδακτική αξιοποίηση των χαρακτηριστικών (κειμενικών-οργανωτικών-οπτικών) και των δομών τους (περιγραφή, διαδοχή, σύγκριση, αίτιο/αποτέλεσμα, πρόβλημα λύση).

Η Εύη Τσιτιρίδου-Χριστοφορίδου, αναφερόμενη στους τρόπους με τους οποίους είναι δυνατόν το βιβλίο γνώσεων να χρησιμοποιηθεί στη σχολική τάξη, παρουσιάζει μια διδακτική πρόταση χρησιμοποίησής του, την οποία και τεκμηριώνει θεωρητικά.

Έχουμε την πεποίθηση ότι ο συγκεκριμένος συλλογικός τόμος καλύπτει ένα κενό στον χώρο της θεωρίας και της έρευνας του παι-

δικού βιβλίου στη χώρα μας, καθώς είναι δυνατόν να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο στους ερευνητές, στις ερευνήτριες, στους φοιτητές, στις φοιτήτριες, στους/στις εκπαιδευτικούς και σε όσους/όσες ενδιαφέρονται για τη μελέτη γενικότερα του βιβλίου που απευθύνεται στα παιδιά. Ευχαριστούμε τις Εκδόσεις Παπαδόπουλος που προσφέρθηκαν να εκδώσουν τον συγκεκριμένο τόμο.

Ρόδος, Ιούλιος 2017

Οι επιμελητές
Γιάννης Σ. Παπαδάτος
Γιάννης Παπαδόπουλος

ΑΡΧΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΚΟΜΑ ΠΙΟ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ: ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ RETELLING¹ ΚΑΙ ΤΟΥ REMAKING²

Το «μάθημα» της Ιστορίας και το «βιβλίο γνώσεων»

Μαρία Αγγελίδου

Συγγραφέας

1. Εισαγωγή

Αν ο 20ός αιώνας ήταν ο αιώνας της εικόνας, ο 21ος είναι σίγουρα ο αιώνας της αφήγησης. Οι κάτοικοι του παγκόσμιου χωριού που παίζουν την τεχνολογία στα παιδικά τους δάχτυλα από τη νηπιακή κιόλας ηλικία, σαν να θέλουν ν' αφήσουν πίσω τους τη στεγνή και ακριβή απαρίθμηση, αποτύπωση, καταγραφή του κόσμου και της ζωής – και να «αφηγηθούν» με λογοτεχνικό τρόπο, και λογοτεχνική επίσης ελευθερία, όχι μόνο το παρόν αλλά και το παρελθόν και το μέλλον τους. Ο άνθρωπος θυμάται ότι δεν είναι μόνο homo sapiens, αλλά και (κυρίως) homo fictus. Και η αφήγηση είναι χορός, που μόνος –και μόνος– δεν γίνεται. Ο αφηγητής δεν πρωταγωνιστεί μόνος του· θα τολμήσω και θα το πω: δεν δημιουργεί μόνος του το νήμα της ιστορίας του. Ο αφηγητής υπάρχει, ο αφηγητής αφηγείται, εάν και εφόσον υπάρχει ακροατής/θεατής – εάν και εφόσον ο αποδέκτης της αφήγησης είναι παρών και παρακολουθεί. Το δικό μας «κοινό», αναγνωστικό και όχι μόνο, είναι ακριβώς τα παιδιά του 21ου αιώνα. Αυτά τα παιδιά είναι –θέλουμε, αγωνιζόμαστε, προσπαθούμε, πα-

---

1. Αναδιήγηση γνωστής ιστορίας

2. Αναδόμηση γνωστής ιστορίας

λεύουμε να είναι– οι ακροατές, οι αναγνώστες, οι θεατές, οι παραλήπτες, οι αποδέκτες των αφηγημάτων μας. Κανένας συγγραφέας, κανένας αφηγητής, ούτε καν οι «διαμορφωτές» της επίσημης ιστορίας ή οι συντάκτες της διδακτέας ύλης, δεν απευθύνεται (συνειδητά τουλάχιστον) σε παιδιά περασμένων εποχών.

Το retelling και το remaking... είναι η προϋπόθεση της αφήγησης. Είναι ο χρόνος που περνάει. Είναι η ζωή της ιστορίας – η νίκη της επί του χρόνου και του θανάτου. Είναι η δύναμη του κάθε νέου αφηγητή να ξαναζωντανέψει την ιστορία για τον νέο ακροατή/αναγνώστη. Μια υποπερίπτωση του retelling είναι και το remaking. Γιατί έχουμε και ιστορίες που δεν ξεκίνησαν με telling. Έχουμε τους μύθους, χωρίς αρχικό telling που να σώζεται ως τις μέρες μας. Έχουμε και ευρήματα που μας λένε πολλά, χωρίς λόγια.

Κατά τη γνώμη μου, το «μάθημα» αυτό είναι το πιο προβληματικό σημείο της προσέγγισης. Διότι η Ιστορία δεν είναι μάθημα. Δεν ξεκίνησε όντας μάθημα. Πριν γίνει μάθημα, ήταν, είναι και θα είναι η ζωή μας. Την οποία δεν τη ζούμε για να την κάνουμε μάθημα, βέβαια.

Αλλά, θα έλεγα πως δεν γράφω βιβλία γνώσεων. Δεν γράφω βιβλία που σκοπό έχουν να διδάξουν. Γράφω βιβλία που θέλουν να δείξουν ότι η γνώση είναι απόλαυση, ταξίδι, και περιπέτεια. Διασκεδαστική (αλλά καμιά φορά και επικίνδυνη) περιπέτεια. Απόλαυση συναρπαστική (αλλά και δυσεύρετη). Ταξίδι ευχάριστο (αλλά μπορεί και δύσκολο). Παιχνίδι καταπληκτικό (αλλά μπορεί και βαρετό).

Έχοντας ξεκαθαρίσει αυτά τα τέσσερα σημεία θα προσπαθήσω τώρα να ψηλαφήσω, να αποτυπώσω, να ερευνήσω το βασικό θέμα της αναζήτησής μου. Τη μεθόριο ανάμεσα στην Ιστορία και στη Μυθολογία, την περιοχή των συνόρων και τις επίσημες σχέσεις ανάμεσά τους – σήμερα. Πιο συγκεκριμένα: εδώ και σήμερα. Στην Ελλάδα τη δεύτερη δεκαετία του 21ου αιώνα. Διότι, σαν όλα τα σύνορα όπου γης και χρόνου, αλλά και όπου φαντασίας, έτσι κι αυτό

αλλάζει, μετακινείται, υποχωρεί, σπάει. Και μαζί του παρασύρει σ' αυτό το αέναο κύμα της αλλαγής και τη ζωή όσων ζουν και κινούνται στη ζώνη του, στην περιοχή του. Και η δημόσια συζήτηση περί Ιστορίας, το συνεχές και ουδέποτε στάσιμο ενδιαφέρον για τη «διαχείριση του παρελθόντος», δείχνουν καθαρά πως ο κόσμος μας, η εποχή μας, εμείς όλοι συμμετέχουμε με ιδιαίτερο ζήλο σ' αυτή την αλλαγή. Ζήλο που συχνά φτάνει τα όρια του πάθους. Τον Δεκέμβριο του 2015 έγινε στο Ρέθυμνο μια δίκη. Κατηγορούμενος ήταν ο Γερμανός ιστορικός Χάινς Ρίχτερ – και μαζί του οι Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, που εξέδωσαν το βιβλίο του στα ελληνικά.³ Ο εισαγγελέας αυτεπαγγέλτως διέταξε προκαταρκτική έρευνα της υπόθεσης, όταν το Πανεπιστήμιο αναγόρευσε τον Γερμανό συγγραφέα επίτιμο διδάκτορα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος του νησιού. Και εν συνεχεία τον παρέπεμψε σε δίκη – *«με βάση τις διατάξεις του νέου νόμου για το ρατσισμό και την ξενοφοβία, που ψηφίστηκε τον Αύγουστο του 2014»*.

Στις 27 Οκτωβρίου 2016 έγινε στη Σύρο η δίκη ενός άλλου ιστορικού βιβλίου και μιας άλλης συγγραφέως, Ιταλίδας αυτή τη φορά. Η Sheila Lecoer έγραψε το *Νησί του Μουσολίνι*, μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα μελέτη για την ιταλική κατοχή στη Σύρο.⁴ Το βιβλίο κυκλοφόρησε στα ελληνικά το 2013 από τις εκδόσεις Αλεξάνδρεια κι έγινε δεκτό με ενθουσιασμό τόσο από την κριτική όσο και από την ακαδημαϊκή κοινότητα. Η ελληνική δικαιοσύνη δεν κινήθηκε αυτή τη φορά αυτεπάγγελτα, ενάγοντες είναι οι απόγονοι του κ. Βαΐτση,

3. «Ρέθυμνο: ξεκίνησε η δίκη του Γερμανού καθηγητή Χάινς Ρίχτερ». Είδηση της 25ης Νοεμβρίου 2015, <<http://tvxs.gr/news/ellada/rethymno-ksekinise-i-diki-toy-germanoy-kathigiti-xains-rixter>> (Ημερ. ανάκτησης: 8-1-2017).

4. «Η Ιστορία στο εδώλιο. Σε δίκη η ιστορικός Σέιλα Λεκέρ για το βιβλίο της *Το Νησί του Μουσολίνι*». Είδηση της 20ής Οκτωβρίου 2016, <<http://tvxs.gr/news/prosopa/i-istoria-sto-edolio-se-diki-i-istorikos-seila-leker-gia-biblio-tis-nisi-toy-moyssolini>> (Ημερ. ανάκτησης: 8-1-2017).

νομάρχη Κυκλάδων διορισμένου από τις δυνάμεις Κατοχής.

Αν αυτό είναι το ένα άκρο της μεθόριας ζώνης μεταξύ Ιστορίας και Αφήγησης της Ιστορίας, το άλλο είναι πολύ πιο επαναστατικό και ευφάνταστο· ο Oliver Jeffers, ένας από τους πιο γνωστούς και ουσιαστικούς «παιδικούς» συγγραφείς, το έχει πει και «γράψει» με ελάχιστα αλλά ηχηρά κι εντυπωσιακά λόγια: «*Never let the truth get in the way of a good story*» (Μην αφήσεις ποτέ την αλήθεια να σταθεί εμπόδιο στον δρόμο μιας καλής ιστορίας)!

Η αξία του βιβλίου γνώσεων για παιδιά είναι αναμφισβήτητη. Περιέχει παιδαγωγικά, διδακτικά, αναγνωστικά και άλλα πολύμορφα σημαινόμενα. Καλλιεργεί δεξιότητες μάθησης, κρίσης και ενεργοποιεί τα παιδιά να διερευνήσουν περαιτέρω τα αντικείμενα που τα ενδιαφέρουν. Ωστόσο, για την ελληνική πραγματικότητα, το βιβλίο γνώσεων αποτελεί μάλλον την αθέατη πλευρά της σελήνης. Από τη μία, εκδίδεται πληθώρα βιβλίων γνώσεων όλων των ειδών και των μορφών, και από την άλλη, από θεωρητικής πλευράς, υπάρχει ισχνή βιβλιογραφία.

Ο συγκεκριμένος συλλογικός τόμος αποτελεί το πρώτο αμιγώς θεωρητικό πόνημα για το βιβλίο γνώσεων στην Ελλάδα και φιλοδοξεί να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο σε ερευνητές/τριες, φοιτητές/τριες, εκπαιδευτικούς και όσους/όσες ενδιαφέρονται για τη μελέτη του βιβλίου γνώσεων που απευθύνεται σε παιδιά. Στο βιβλίο περιλαμβάνονται δώδεκα μελέτες που κινούνται στον χώρο της ιστορίας, της θεωρητικής μελέτης και της διδακτικής αξιοποίησης του βιβλίου γνώσεων.

ISBN 978-960-569-737-2

9 789605 697372

Κωδ. μηχ/σης 18.909

www.epbooks.gr